

MAGYAROK AMERIKÁBAN. A PETŐFI SZÖVETKEZET BAJAI.

A FELÜGYELŐ BIZTOSÁG TITKÁRÁNAK NYILATKOZATA. — VÁDAK A TISZTIKAR EGYES TAGJAI ELLEN. — AZ ÜGY A BÍRÓSÁG ELŐTT.

Lapunk egyik utóbbi számában foglalkoztunk a Detroitban székelő Petőfi Szövetkezet ügyével. Alláspontunk a kérdésben az volt, hogy a főtisztikárnak és a felügyelő bizottságnak meg kell találni a kibontakozás útját, vagyis békét kell teremteni az egyet haladása érdekében. Ugy látszik azonban, hogy az ellentétek sokkal nagyobb arányban éledtek ki, semhogy békéről lehetne beszélni. A felügyelő bizottság felfüggesztette tagsági jogaitól a főtisztikart, a főtisztikar pedig letartóztatással felelt erre és az ügy a bíróság elé került.

Sietünk kijelenteni, hogy a Petőfi Szövetkezet kebelében dúló viaskodások csupán a felügyelő bizottság által hozzátk küldött jegyzőkönyvekből s a felügyelő bizottság jegyzője által hozzátk juttatott levélből ismerjük. Véleményünket tehát érdemlegesen ki nem fejtettük addig, míg a másik part álláspontját, állásfoglalását nem ismerjük. Minden jel azt mutatja azonban, hogy a Szövetkezet életében megindult a bomlási folyamat. A Szövetkezet tagjainak szempontjából s a jövőt illetőleg szinte másodrendű fontossággal bír azon kérdés, hogy melyik pártnak a hibája folytán inog meg a szövetkezet, melyik párt fog győzni a bíróság előtt végbemenő perszkerésében. A szövetkezet minden tagja előtt az a fontos, hogy ha az erkölcsi alapok roskadozni is kezdenek, az anyagi, a pénzügyi alapszilárd maradjon. Vagyis ha nincs is egyetértés a vezetés kérdésében, a szövetkezet pénzügyileg ne szenvedjen. Mert az ilyen vesztéses nyomában felátad a bizalmatlanság, megindog az egyet jó hirmeyebé, megbizhatóságába vetett hit és nemcsak új tagokra nem lehet számítani, de a mostani tábor is szakkadozni fog. Már pedig úgy látszik, hogy a pénzügyi terep is súlyos károkat fog szenvedni a szövetkezet, mert — mint alább látni fogjuk — a főtisztikar eddigelő mintegy ezer-dollar kóltött pórkódsere. Ha meg ezután mennyit fog? Hát tekintjük, hogy a szövetkezet egész vagyona mintegy nyolc ezer dollár, ugy ez igen sok pénz.

A Petőfi Szövetkezet kebelében kiüött válság nagyban hasonlít ához a válsághoz, mely a pittsburghi gróf Batthyány egyet sirját megásta. Pedig a pittsburghi gróf Batthyány egyet háromszor olyan nagy volt, mint a detroiti Petőfi szövetkezet. Csodálatos játéka az is a sorsnak, hogy a pittsburghi gróf Batthyány egyetlet az az emberek hozták közelebb a végpusztuláshoz, akik a Petőfi szövetkezetet megalakították és szervezték Detroitban. A pittsburghi Batthyány egyetletnek ugyanis nagy osztálya volt Detroitban s a detroiti tisztviselők indították meg a mozgalmat a Batthyányi pittsburghi központja ellen. A sikeres robbantás után azután megalakították Detroitban a Petőfi Szövetkezetet. Közülök többen má is benne vannak a főtisztikarban. Nem tudjuk, miként érzik magukat ezek a tisztviselők, a kiknek ugyanazt a vesztőfutást kell megtenniök, a melyet öök tettek meg évekekkel ezelött a Batthyányi pittsburghi vezetőivel. Egy nagy előnyük mindenesetre van ezeknek a főtisztviselőknek: ismerik jól a törvényeket, melyeket Pittsburgban tanultak hasonló alkalommal s egyik nagy erősségük, hogy az egyet pénztárra rendelkezésükre áll.

Az eseményeket mindenesetre figyelemmel fogjuk kísérni és időnként tudósításokat fogunk hozni a végbemenő eseményekről. Az alábbiakban pedig közöljük Tóth Géának, a felügyelő bizottság titkárának, hozzátk küldött levelét. Ezen levélből kihagyunk több részt, olyan részeket, melyeknek személyes jellegű vonatkozásuk van. Mi ugyanis — mint mindig — azon álláspontra helyezkedünk ezen ügyben is, hogy itt nem személyek harcáról, hanem a Petőfi Szövetkezetnek, egy magyar intézménynek a sorsáról, a jövőjéről van szó. Sohasem oldottunk meg sikeresen egyetlen ügyet sem, hol a személyekedés játszott a főszerepet. Ha azonban a Szövetkezet ügye olyan fejlődést vesz, hogy a szereplők is be kell mutatni az amerikai magyarságnak ugy ezt is meg fogjuk tenni.

Tóth Géa felügyelő bizottsági jegyző levele a következő:
Detroit, Mich., jun. 10. 1918
A Magyar Híradó Szerkesztőségének
Pittsburgh, Pa.

A május 30-án b. lapjában megjelent cikkre szeretnék egy kis bővebb felvilágosítást adni. Külön postával küldtem egynehány jegyzőkönyvi kivonatot, körlevelet, a melyek a vidéki osztályokhoz lettek küldve, jobban mondva azoknak, a kik címüket az újságokban közzétett hirdetésekre beküldték.

Sajnos de való, a Szövetkezetünk betegesen született és a rajta végzett operációk eddig mindig javulás helyett rosszabbodást szültek.
Az 1917 évi lezárt konvenció után szövetkeztünk lassan-lassan fejlődni kezdett. Új osztályok lettek alakítva és elértek már, hogy közel hetvenhez jutott. Ez papiron volt csupán. A volt központi tisztviselők azokat, a kik 2-3 haláleset nem voltak hajlandók fizetni havonként, egyesesen törlötték, vidéki osztályokat pedig teljesen megsemmisítettek. — Hogy a tagok hol haltak meg, azt csak öök tudták, más senki.

Az 1917-ik évi konvenció elvetette az 1914, 1915 és 1916 évi hátralékokat, azon okból, hogy a könyvek oly rendetlenül voltak vezetve, hogy abból ki-mászni lehetetlen volt. Mit csináltak a volt tisztviselő urak? Megegyeztek abban, hogy öök igenis azokat behajlták és pedig 20 százalékot levonnak maguknak. Azétt nincs ma osztály, a hol e miatt felszólalás nem lett volna.

Továbbá az 1917 évi konvenció hiányzott egy \$400—500 közötti tétel. Ennek fedezésére adott az akkori főpénztárnok egy chekket. A főpénztárnok neve Kollár Pál, megint meg lett választva, de a fenti összegről szóló chek mai napig sincsen beváltva, szóval hiányzik a szövetkezet pénzéből.

Az itteni 1-ső osztálynál meg hal: egy tag. Kétszáz dollár volt az összeg a mit levonni akartak a haláleseti pénzből, mert az illető nem volt megegyezve a feleségével. (Alapszabályunk szerint bárkire hagyhatja egy tag.)

Titkárunk, Schmidt Béla, aki nem tud helyesen még beszélni sem magyarul.
A végrendeleti ívek kitöltése a mi belátásunk szerint a főtisztikar dolga. Helyette Szkalos Kornél csinálta azokat és pedig 3 centjével darabját. Jogosan kérdezte az első osztály, miből él Szkalos, a választmányi tag. Fizetése nincsen, de folyton a központban dolgozott.

A mult konvenció pénzállomány volt tizenegyszer dolláron felül, ma valami nyolc ezer dollár az egész pénz. Özvegyek és árvák pénze beleszámítva. A mostani taglétszám alig 1100 a többieket kiirtották.

Van még számtalan más dolgot. Ezért küldött ki az első osztály egy öt tagból álló bizottságot a könyvek, a pénz és az ügyvezetés felülvizsgálására. Hogy mi történt azt a hitelesített jegyzőkönyvek bizonyítják. Az első osztály erre az egész tisztikart felfüggesztette tagsági jogaitól. Megjegyzem csak tagsági jogaitól. Tehát megszünt jogos tisztviselői működésük is. Erre nekik konvenció egybehívással kellett volna válaszolni, de a helyett bírói letiltási parancsot vettek ki 5 tag ellen, hogy azok az osztályokkal érintkezni ne tudjanak. A vidéki osztályok címeit jobban őrizték mindig, mint a személyek. Ezért kellett nekünk hirdetni. De nem volt meg az eredménye, mert a hogy a hirdetések megjelentek, a postát is letiltották. A bírói parancsnak engedelmesséni kell, míg tárgyalás nem lesz. Tárgyalás napján június 8 volt kitűzve. El is mentünk, de Szkalos és társai azt elhalasztották, június 20-án kerül napirendre ügyünk. Öt tagnak 5—5000 dolláros pórt akasztották a nyakukba. Szóval összesen huszonöt ezer dollárt akarnak azért, mert az első osztály egy ingyenes öt tagu bizottságot küldött ki a könyvek felülvizsgálására.

Eddig erre az ügyre, ügyvedői költségre, nyomtatványokra és a többi, egy ezer dollárt adtak ki, felfüggesztésük után.

A mult konvenció pénzállomány volt tizenegyszer dolláron felül, ma valami nyolc ezer dollár az egész pénz. Özvegyek és árvák pénze beleszámítva. A mostani taglétszám alig 1100 a többieket kiirtották.

Van még számtalan más dolgot. Ezért küldött ki az első osztály egy öt tagból álló bizottságot a könyvek, a pénz és az ügyvezetés felülvizsgálására. Hogy mi történt azt a hitelesített jegyzőkönyvek bizonyítják. Az első osztály erre az egész tisztikart felfüggesztette tagsági jogaitól. Megjegyzem csak tagsági jogaitól. Tehát megszünt jogos tisztviselői működésük is. Erre nekik konvenció egybehívással kellett volna válaszolni, de a helyett bírói letiltási parancsot vettek ki 5 tag ellen, hogy azok az osztályokkal érintkezni ne tudjanak. A vidéki osztályok címeit jobban őrizték mindig, mint a személyek. Ezért kellett nekünk hirdetni. De nem volt meg az eredménye, mert a hogy a hirdetések megjelentek, a postát is letiltották. A bírói parancsnak engedelmesséni kell, míg tárgyalás nem lesz. Tárgyalás napján június 8 volt kitűzve. El is mentünk, de Szkalos és társai azt elhalasztották, június 20-án kerül napirendre ügyünk. Öt tagnak 5—5000 dolláros pórt akasztották a nyakukba. Szóval összesen huszonöt ezer dollárt akarnak azért, mert az első osztály egy ingyenes öt tagu bizottságot küldött ki a könyvek felülvizsgálására.

Eddig erre az ügyre, ügyvedői költségre, nyomtatványokra és a többi, egy ezer dollárt adtak ki, felfüggesztésük után.

A vidéki osztályok félre vannak vezetve, vagyis egy része, küldtünk felvilágosítást a Pittsburgi, McKeesport, Homesteadi és még egy néhány osztálynak, öök erre nem is válaszoltak, pedig öök értük is fáradozunk. Ha öök is azon volnának, hogy világosságot lássanak, ugy követelnék a konvenciót, mert az első osztály bizonyítani akar, nemcsak kiabálni.

Sokat írtam, de még sokkal többet lehetne írni azokról, a mik itt történtek.
Már adok teljes tisztelettel
Tóth Géa.

HIREK A PITTSBURGHI REF. EGYHÁZBÓL.

Közi Kalassay Sándor esperes-lelkész.
Istentisztelet. Június hó 23-án Pittsburgban Nt. Tóth Sándor a clevelandi east sidei egyháznak a lelkipásztorja fogja vezetni a szent szolgálatokat. A tűz által megrongált templomnak a helyreállítása a jelenvaló időkben egy új templomnak a megépítésével vetekedett s így szükség van arra, hogy a testvér egyházak tagjai is segítségét nyújtsanak a nagy terheknek az elhordozására.

Ez alkalommal a borítékokban levő adományok a lelkész urnak adatnak át, mint a pittsburghi egyház tagjainak testvéries adománya "Tegyetek jót mindenkinek, kivált pedig a mi hitünknek a cselédjeivel!"
Ugyanezen a napon reggel nyolc órakor Zelenopleben és délután 3 órakor Canonsburgban lesz istentisztelet. Ez utóbbi helyen az időváltozást kérjük figyelembe venni.

Keresztelések. Az elmúlt vasárnap öt kis gyermek vétetett fel a keresztelés által az egyház kebelébe. Es pedig: 1) Bructoni lakos Bence András és neje Manko Eva első szülött leánya, aki a keresztelésben Anna és Margit nevet kapott. Kereszt-szülei voltak: Tóth Sándor és Manko Anna. 2) Pittsburgi lakos Úveges János és neje Tóth Erzsébet elsőszülött leánya Irén és Erzsébet. Kereszt-szülei ifj. Úveges Pál és neje Koczi Julianna. 3) Pittsburgi lakos Bükös István és neje Bükös Kesztyél Papp Ferenc és neje Zeidó Eszter. 4) Haysi Lajos Varga Sámuel és Pogány Julianna fia Sámuel és András. Kereszt-szülei Dobi János és Demeter Amália. 5) Braddocki lakos Mártha József és neje Róth Laura leánya Ethel és Sára. Kereszt-szülei voltak Rojczey István és neje Varga Ethel.

Konfirmációi oktatás. A szünidei iskolával kapcsolatban konfirmációi oktatást fogunk tartani. A konfirmációi oktatás szintén július hó első napjában kell jelentkezni. A tanítás teljes erővel július 8-án veszi kezdetét. Vidéki gyermekeknek az egyháztagoknál családias ott hont biztosíthatunk.
A Vörös Kereszt Magyar fiókjára. A Vörös Kereszt munkája a háboru folyama alatt végtelen nagy fontosságu s miután a 15-ik kerületben minden templomban foly a szenvedés enyhítésére irányuló munka a református egyház kebelében is szervezkedik a nők serege az irgalom, a könyörület munkájának a végzésére. Most csütörtökön volt a szervezkedő gyűlés s minden csütörtökön lesz a sebpárnák és kötelek készítése. A munkában szívesen látunk mindenkit. Egyéb befektetés nem kell hozzá csak jó akarat és a szokásos fehér kötény és fejkötő. A rendes munkások a Vörös Kereszt központból megkapják a vörös kereszt jelvényt s azt alkalmilag viselhetik. Minden csütörtökön este lesz a munka óra. Bizonyos, hogy a magyar nők résztvesznek a segítségnek a nagy munkájában. A munka óra kezdete: fél nyolc.

A BROWNVILLE, PA. ÉS VIDÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZ KÖRÉBŐL.
Keresztelések.
VESTABURG, PA. — Balla Andras dombrádi (Szabolcs m.) és Hegedűs Erzsébet csapi (Ung m.) születési hivestársak leánya Ilona nevet kapott. A kereszt-szülei tisztelt Rudai András és neje szül. Toperczer Etelka vestaburgi lakosok töltötték be.

VESTABURG, PA. Rudai Bálint és Rozsnyai Veron tésősi (Máramaros m.) illetőségű szülők fia Imre nevet nyert. Kereszt-szülok gyanánt Lajos Albert és neje szül. Lingvai Julianna vestaburgi lakosok szerepeltek.

PHILLIPS, PA. — Smajda István és Kenyhercz Katalin pallói (Ung m.) származásu házastársak leánya Emma névre kereszteltetett. Kereszt-szülok lettek: Kenyhercz Péter phillipsi és Nagy Miklósné szül. Nagy Katalin pallói lakosok.

Halalozás.
GRINDSTONE, PA. — Merhetetlen bánat és keserű fájdalom köszöntött be Mártha Gábor és neje szül. Kis Veronika demecseri (Szabolcs m.) illetőségű szülők otthonába, a melynyben tizenegy hónapos Ilona (Irén) leánykájuk egy heti szenvedés után himlőben elhunyt. A temetésre, a mely a háznál, a templomban és a temetőben folyt le, nagy számu közönség jelent meg. A gyászszertartást Székely Sándor brownvillei református lelkipásztor vezette, elbuesztatván a korán elköltözöttől az édes apát, édes anyát, a testvéreket, a nagyszülőket, a keresztapát és keresztanyát, a rokonokat stb. A kis ravatal élő virág csokrokkal és koszorúkkal volt megrakva. A kihült porokat a családnak külön díszes helyén hantolták el a Redstone sírkertben.

Nyári iskola.
A Brownvillei, Pa. és vidéki református egyházban június 24-ikén fog a magyar tanítás megkezdődni. Felhivom azon szülők figyelmét, akik gyermekeiket a szokásos tantárgyak oktatásában óhajtják résztesíteni, hogy ebbeli szándékukat az iskola megnyitásának napjára okvetlenül bejelentés, mivel később jelentkezők felvétele nem eszkozőlhető.
Egyidejűleg konfirmációi osztály is létesítetik, a melyben az első áldozásra készülő növendékek szereshetik meg a szükséges előismereteket.

A NÉMETEK NEM ÉLNEK NAGYON ROSSZUL.
(True Translation filed with the Postmaster of Pittsburgh, on JUNE 20, 1918, as required by the act of October 6, 1917.)
WASHINGTON. — Az amerikai élelmiszer felügyelőség vezetői egyáltalában nem hajlandók elhinni azt, hogy a németek dolga olyan rosszul állana élelmiszerek dolgában, mint a hogy azt a hírek mondják. A hivatal számos adatott gyűjtött már erre a dologra vonatkozólag, a melyekből kitűnik, hogy

németek körülbelül egy millió tonnányi gabonát fognak kapni Ukrajnából július 31-ike után. Eljutott Amerikába egy példánya annak a vitának, a melyet az élelmiszer kérdés fölött tartottak a porosz képviselőházban. Ez a vita érdekesen megvilágítja a helyzetet. Waldow képviselő ugyanis ezeket mondotta:

Igaz, hogy a mi a kenyérlisztet illeti, az új aratásig rá vagyunk szorulva az Ukrajnából érkező készletekre és reméljük, hogy azok pontosan megisérkeznek. Az ukrainai kormány ugyanis megígérte, hogy július végével egy millió tonna élelmiszert fognak adni. Nincs tehát ok aggodalomra. Mi rendszeren ki fogunk jönni a magunk élelmiszer készleteivel, de az ukrainai eseményeket pontosan figyelniünk kell; Ukrajnában már eddig mintegy 750 ezer tonnátt összeirtak és lefogaltak. Így tehát ha csak kóztak is lesz a mi termésünk, a helyzetünk azonban a romániai gabonával is egészen biztosítva lesz.

Ez a hír azt bizonyítja, hogy a németeknek valóban sikerült elérni az ukrainai gabona központokat és hogy a készlet legnagyobb részét valóban elviszik. Az amerikai élelmiszeri felügyelőség most már hajlandó azt hinni, hogy a németek éhínségére vonatkozó híreket maguk a németek terjesztették mint programjuk egy részét, hogy ellenségeik kimerülteknek higgyék öket.

A németek számára az amerikai élelmiszer kivétel tilalomnak az volt a legrosszabb eredménye, hogy le kellett ölniök a disznóállománynak három negyedrészt és a szarvasmarha állománynak egy negyedét. Ennek következtében pedig a zsiradékféle és a tej csökkent meg alaposan az egész birodalomban.

A NYOLCADIK HADIKÖLCSÖN.
(True Translation filed with the Postmaster of Pittsburgh, on JUNE 20, 1918, as required by the act of October 6, 1917.)
AMSTERDAM. — A nyolcadik német hadikölcsönre egyedul a hadseregűl több mint 3750 millió márká aláírás érkezett a berlini jelentések szerint. A nyolcadik magyar hadikölcsön június 12-én kezdődött

meg, a melyre június 27-ig öt és fél százalékos kamattal fogadnak el előjegyzéseket.
ZICHY MEGBUKOTT A KÉPVISELŐ VÁLASZTÁSON.
(True Translation filed with the Postmaster of Pittsburgh, on JUNE 20, 1918, as required by the act of October 6, 1917.)
Budapestről jelentik, hogy

Eger városában megtörtént a képviselőválasztás. A kormány jelöltje gróf Zichy János volt, aki a mostani Wekerle kormányban a vallás és közoktatás ügyi miniszter. A gróf azonban megbukott, mert a nép Vass János Károlyi párti jelöltet választotta meg. Vass 750 szavazatával szemben a miniszter csak 669-et kapott.

SZOMORU TEMETÉS.
Szomorubb temetés nem volt még egy háznál, Mint az ispánékné, ma az udvarháznál. Sirt az egész falunk, Mintha mindnyájunknak a halottja lenne... De a legszomorubb, Tudja a jó Isten, mégsem ez volt benne!
Hat halavány árva a koporsójánál, Zokogott, árvaiban az árva madárnál, Míg a legnagyobb is — Szegény gyöngye kis lány! — gyerekszámba menne... De a legszomorubb, Tudja a jó Isten, még sem ez volt benne!
Hetedik árva — egy pici gyöngy jóság, — Kacagva tipegte körül koporsóját, Ez a csóvny vidámsága Volt ebben az egész szomorú esetben... — S tudja a jó Isten, Ezt zokogtuk mind a legkeservecsében. SZABOLCSKA MIHÁLY.

MEGINDULT AZ ÜZENETKÜLDÉS MAGYARORSZÁGBA A VÖRÖS KERESZT UTJÁN.
A szabályok értelmében mindenkinek, aki üzenetet akar küldeni egy amerikai polgár ajánlólevelét kell bemutatni. Aki tagja, annak ajánlólevelére nincs szüksége, mert az

AZ AMERIKAI MAGYAR HÜSÉG-LIGA
tagja, annak ajánlólevelére nincs szüksége, mert az

AMERIKAI MAGYAR HÜSÉG-LIGA TAGSÁGI IGAZOLVÁNYA A LEGJOBB AJÁNLAT.
Mutassa fel tagsági igazolványát és üzenetét a Vörös Kereszt akadálytalanul továbbítja, ha kifogásolni valót nem üzen.

MÁS AJÁNLATRA SZÜKSÉG NINCSEN.
Legyen tagja az Amerikai Magyar Hűség-Liganak és bizonyítsa ezzel is, hogy hű Amerikához és annak intézményeihez.

AZ AMERIKAI MAGYAR HÜSÉG-LIGA
tagja lehet minden amerikai magyar férfi és nő, polgár és nem polgár. TAGSÁGI DIJ EGYSZER ÉS MINDENKÖRRA 1 DOLLAR.
Felvilágosításért írjon e címre:

AMERICAN-HUNGARIAN LOYALTY LEAGUE
123 East 23rd Street, New York, N. Y.

AZ ÖN PÉNZE BIZTOS EZEN BANKBAN.
Az Egyesült Államok kormánya tiszteletben tart minden magán jogot, ugy a saját polgárait mint a külföldi államok alattvalóit. Semmi körülmények között nem fogja le bankbetéteket vagy más magán tulajdónt, a melyhez a nemzetközi szabályok és ezen ország törvényei nem adnak jogot.
Tartsa pénzt e bankban, a hol biztonságban van.
MELLON NATIONAL BANK
KULFÖLDI OSZTÁLY. 411—413 FIFTH AVE., PITTSBURGH, PA.
BETÉT \$100,000.000 FELÜL.

PATKASZEREKÉRT
menjen vagy írjon
ÉRDEKY KÁLMÁN
GYÓGYSZERÉSZHEZ
aki budapesti egyetemet végzett oklevélgyógyász.
3984 Second Avenue, Pittsburgh, Pa.

A Homesteadi Szt. Antal Bs. és Hitközségi Egylet 2-ik osztálya, Pittsburgh, Pa. 1918 JULIUS 4-IKÉN, csütörtökön: NAGYSZABÁSÚ ÉS FÉNYES TÁNCMULATSÁGOT
rendez a MARQUETTE HALLBAN (4222—2nd Ave.) melyre a vidék magyarságát szeretettel meghívja és várja a Rendezés. — A mulatság tiszta jövedelmének két-harmad része a homesteadi gör. kath. hitközség, egy-harmad része pedig a pittsburghi gör. kath. hitközség javára fordítatik.
Kezdete este 7 órakor. — Jó cigányzene, hűsítők. (Jun. 27.)

ZICHY MEGBUKOTT A KÉPVISELŐ VÁLASZTÁSON.
(True Translation filed with the Postmaster of Pittsburgh, on JUNE 20, 1918, as required by the act of October 6, 1917.)
Budapestről jelentik, hogy

SZOMORU TEMETÉS.
Szomorubb temetés nem volt még egy háznál, Mint az ispánékné, ma az udvarháznál. Sirt az egész falunk, Mintha mindnyájunknak a halottja lenne... De a legszomorubb, Tudja a jó Isten, mégsem ez volt benne!
Hat halavány árva a koporsójánál, Zokogott, árvaiban az árva madárnál, Míg a legnagyobb is — Szegény gyöngye kis lány! — gyerekszámba menne... De a legszomorubb, Tudja a jó Isten, még sem ez volt benne!
Hetedik árva — egy pici gyöngy jóság, — Kacagva tipegte körül koporsóját, Ez a csóvny vidámsága Volt ebben az egész szomorú esetben... — S tudja a jó Isten, Ezt zokogtuk mind a legkeservecsében. SZABOLCSKA MIHÁLY.

MEGINDULT AZ ÜZENETKÜLDÉS MAGYARORSZÁGBA A VÖRÖS KERESZT UTJÁN.
A szabályok értelmében mindenkinek, aki üzenetet akar küldeni egy amerikai polgár ajánlólevelét kell bemutatni. Aki tagja, annak ajánlólevelére nincs szüksége, mert az

AZ AMERIKAI MAGYAR HÜSÉG-LIGA
tagja, annak ajánlólevelére nincs szüksége, mert az

AMERIKAI MAGYAR HÜSÉG-LIGA TAGSÁGI IGAZOLVÁNYA A LEGJOBB AJÁNLAT.
Mutassa fel tagsági igazolványát és üzenetét a Vörös Kereszt akadálytalanul továbbítja, ha kifogásolni valót nem üzen.

MÁS AJÁNLATRA SZÜKSÉG NINCSEN.
Legyen tagja az Amerikai Magyar Hűség-Liganak és bizonyítsa ezzel is, hogy hű Amerikához és annak intézményeihez.

AZ AMERIKAI MAGYAR HÜSÉG-LIGA
tagja lehet minden amerikai magyar férfi és nő, polgár és nem polgár. TAGSÁGI DIJ EGYSZER ÉS MINDENKÖRRA 1 DOLLAR.
Felvilágosításért írjon e címre:

AMERICAN-HUNGARIAN LOYALTY LEAGUE
123 East 23rd Street, New York, N. Y.

MA
MI
EGY MAGYAR HÜSÉG-LIGA
PITTSBURGH
bi eset, mely Pittsburgban belül egy hét szereplője S honfitársunk el érdekes k wood egyik gáltam s nélyen képeket színházban. kom, hogy a zésével töltő
A mint ne képeket, ar gyelmes, me madt. Arra ról a zaj jó két amerikai rekszik. A te le valam desémet, m kori az olya
Egyszer a az egyik fia ki a zsebébe kolja s fe hogy társai kor már ne tartóztatni, nálatát ko fegyvernek tem tehát megragadt aki az üve a társára.
Az utcai kíváncsiak gyobb arát tudolni s is. A két gyorsaság maradtam lyén. A s megkér, ugy a ho ténket.
A TÖ
NEGYE
SEN
(True Translation filed with the Postmaster of Pittsburgh, on JUNE 20, 1918, as required by the act of October 6, 1917.)
PITTSBURGH
mában
lemény:
A csanak min resztfiu Ezek ne mert h s szilárd ért vá hogy az cia hat a függő terem Zachar Kubatik s Math Ök a este m tek n fen a első rban je már s cseh-t tek.
A c nek e mond esti g hadse augus lokon. trák ték ö nak, z egész kel v len h amat után osztr Or gadt az o dig.

MAGYAROK AMERIKÁBAN. MIRE JÓ A HÜSÉG LIGA.

EGY MAGYAR EMBER SZERENCÉS MEGSZABADULÁSA
A HÜSÉG LIGA KÁRTYÁJÁVAL. — A MIT ÉRDEMES
MEGFONTOLNI.

PITTSBURGH, PA. Az alábbi eset, melyet itt elmondunk, Pittsburgban történt, körülbelül egy héttel ezelőtt. Az eset szereplője Simon József nevű honfitársunk, aki így beszélt el érdekes kalandját: A Hazelwood egyik mozija előtt álldogáltam s nézegettem, hogy milyen képeket mutatnak benn a színházban. Az volt a szándékom, hogy az estét a képek nézésével töltöm el.

A mint nézegettem a kirakott képeket, arra a zajra lettem figyelmes, mely a közelemben támadt. Arra fordultam, a meről a zaj jött és láttam, hogy két amerikai fiatal ember ve-rekszik. A látvány nem kötötte le valami nagyon az érdeklődésemet, mert hiszen elég gyakori az olyan eset.

Egyszer azonban látom, hogy az egyik fiatal ember üvegért kap ki a zsebéből és erősen megmarkolja a felemel a levegőben, hogy társára lesújtson vele. Ekkor már nem tudtam magam tartóztatni, mert az üveg használatát komisz és embertelen fegyvernek tartottam. Oda léptem tehát a verekedőkhöz s megragadtam annak a karját, aki az üveggel le akart sujtani a társára.

Az utcai harc abba maradt, a kíváncsiak azonban még nagyobb arányokban kezdtek oda tördülni s megjelent a rendőr is. A két amerikai fiu nagy gyorsasággal megléptek s én maradtam a verekedés színelőlyén. A rendőr hozzám lépett s megkérdezte, mi történt. Én úgy a hogy elmondtam a történeteket, mire ő megmozdított.

Pézt talált nálam és az Amerikai-Magyar Hűség Liga kártyáját, mely igazolta, hogy tagja vagyok a Ligának. A rendőr figyelmesen megnézte a kártyát, aztán visszaadta a pénzem és elbocsátott.

Kétségtelen, hogy a Hűség Liga igazolványa mentette meg Simon Józsefet attól, hogy kellemetlensége nem lett. Az igaz, hogy ártatlan volt, de hát tudjuk azt is, hogyan szoktak elbánni a legtöbb esetben honfitársainkkal. A rendőrségre való hurcolás, börtön letétele, a tárgyalás megtartása, mind olyan dolgok, melyek pénzbe és időbe — ami ugyancsak pénzt jelent — kerülnek. A Liga tagsági kártyája megmentette Simon Józsefet a kellemetlenségtől és ez a tény magában hordja a tanulóságot. Ha Simon József megszabadult az esetleges kellemetlenségtől, tisztán azért, mert tagja a Hűség Ligának, ugy okos és tanácsos, hogy minden magyar legyen tagja a Ligának.

Mert senki sincs az ellen biztosítva, hogy nem kerülhet bajba, még ha ártatlan is teljesen, mint Simon József volt. Mily kellemes érzés — aztán az, ha kellemetlen ügyből szép simán kiszabadulunk. Ismételtlen hangsúlyozok tehát, hogy a saját érdekében cselekszik mindenki, ha a Hűség Ligához csatlakozik. Az egyszer s mindenkorra való fizetés csekély egy dollár s ezt bárki megfizetheti megerősítés nélkül. Pittsburg és vidékén lakó egyetemenk lehetöleg testületileg csatlakozzanak a Ligához, hogy a testvériséget erősítsék és minél nagyobb arányokban jusson kifejezésre.

A TÓT-CSEH HADSEREG PITTSBURGHI REKRUTÁI.

NÉGY REKRUTA JELENTKE ZETT A KEDD ESTI GYÜLESEN. — A CSEH-TÓT TI SZTEK ELBESZÉLÉSEI

(True Translation filed with the Postmaster of Pittsburgh, on JUNE 20, 1918, as required by the act of October 6, 1917.)

PITTSBURGH, PA. A "Pittsburgh Post" szerda reggeli számában jelent meg az alábbi közlemény:

A cseh-tót sorozó bizottságnak mind a négy tagja egy keresztútra talált Pittsburgban. Ezek nem a rendes keresztútiak, mert hiszen felnöttek, nagyok s szilárd elhatározásuk és azért választották keresztapát, hogy azok átvigyék őket a francia harctérre s ott harcoljanak a független cseh-tót állam megteremtéséért. A rekruták ezek: Zachar István, Yoneh József és Kubatka Márton Leechburgból s Matiskó Mihály Duquesneből. Ők a Moose Templeben kedden este megtartott gyűlésen a tiszt Horváth József. Mindegyik kérték mellett foglaltak helyet a cseh-tót nép évszázados elnyomói ellen veszik fel a harcot.

Horváth hadnagytól különösen nagy melegséggel fogadták, mert ő lesz a sorozó bizottság tagja, midőn júliusban felállítják a sorozó irodát, a most forlyamatban levő körut befejezése után. Sorozó irodák lesznek Omahában, Chicagóban, Clevelandban.

Albert Mamatej, a pittsburghi tót nemzeti szövetség elnöke s a cseh-tót nemzeti tanács egyik tagja, elnököl a gyűlésen. Beszédet mondott: Jan-csák János, dr. J. Styr orvos és Tabor ügyvéd. Miss Anna Fabricius a nők nevében ter-

nyomán felfordulás nem támadt. Akkor Svédországon keresztül Franciaországba menekültek, hol a francia hadseregben harcoltak tovább. Most Amerikában vannak, mint igen sok honfitársuk, akik úgy itt mint a semleges országokban mindenütt a világon, szövegítik az önálló cseh és tót nemzeti élet ábrándját, gyűjtögetik a tagokat a saját hadseregük számára, a kik szabadok lesznek, ha a szövetségesek győznek.

A négy tiszt közül hol egyik mondott érdekeset, hol a másik. Az első szónok Anton Holly hadnagy volt, utána jött Oldrich Spaniel, M. Niederle és Horváth József. Mindegyik kérték mellett foglaltak helyet a cseh-tót nép évszázados elnyomói ellen veszik fel a harcot.

Albert Mamatej, a pittsburghi tót nemzeti szövetség elnöke s a cseh-tót nemzeti tanács egyik tagja, elnököl a gyűlésen. Beszédet mondott: Jan-csák János, dr. J. Styr orvos és Tabor ügyvéd. Miss Anna Fabricius a nők nevében ter-

47-İK ÉVFORDULÓI KIÁRUSÍTÁSUNK

a legjobb alkalom arra, hogy Ön az év legnagyobb ÖLCSÓSÁGAIHOZ jusson. Kérdezősködjék bármely elárusító asztalnál MAGYAR TOLMÁCS után.

KUPPENHEIMER-FÉLE FÉRFI RUHÁK.

A teljes értéket tökéletesen megkapja mindig a Kuppenheimer ruhákban akkor is, midőn rendes árainkon árusítjuk — most pedig, midőn az árak még alacsonyabbak mint rendesen, minden férfinak önmaga iránt való kötelessége az — a karékosági szempontból is, hogy vásároljon és pedig minél többet vásároljon. Minden divat, szín és nagyság, férfiakkal és fiatal embereknek

\$27.47

(Második emelet.)

MOSHATÓ FIU RUHÁK.

2446 új, most érkezett MOSHATÓ RUHA, melyeket a legnagyobb és legjobb ruha gyárak egyike készített a fiuk részére. A szabás különböző. A szín vegyülék sohasem volt oly ügyes és minden kedvelt színben kaphatók. Önmaguk beszélnek a minőség jóságáért. — Nagyság 2 1/2 — 8-ig.

\$2.97

(Második emelet.)

A "Big Store minden egyes osztálya ritka és kiváló alkalmat nyújt önnek a vásárlásra az ÉVFORDULÓI KIÁRUSÍTÁS alkalmával s ilyet nem talál Ön seholsem. Önnek meg kell látogatni üzletünket s gyönyörködni a választékok nagy sokaságában és olcsóságában.

A "BIG STORE" minden osztályában pénzt takarít, ha az ÉVFORDULÓI KIÁRUSÍTÁSban részt vesz. Vásároljon minél többet, mert talán nem lesz többet ilyen alkalma. Menjen be mindig először a — **MAGYAR OSZTÁLYBA.**

ESTABLISHED 1871
KAUFMANN'S
"THE BIG STORE"
57 AVE. SMITHFIELD & DIAMOND STS.

MENYASSZONYOK!

On gyönyörűen fog festeni az esküvőjén, ha a MENYASSZONYI RUHÁJÁT és a többi szükséges MENYASSZONYI kelengyét a "BIG STORE"-ban vásárolja. Mi csupán a legszebb menyasszonyi ruhákat tartjuk raktaron s Ön pénzt takarít meg, ha nálunk vásárol. **MENYASSZONYI RUHÁK AZ ÖN TELJES \$20.00** és feljebb MEGLEGEDESERE. (Harmadik emelet.)

47-İK ÉVFORDULÓI KIÁRUSÍTÁSUNK

által pénzt takaríthat meg — ne várjon az utolsó pillanatig. A MAGYAR OSZTÁLY a Basementben van, az 5-ik ave.-i bejáratától jobbra

BASEMENTÜNKBEN

Uj selyem dresszek.

Rendes ár \$19.75—\$25.00.

Az anyag, melyet ezen dresszeknél használunk, rendkívüli finom Tafetta, Satin, Georgette Crepe, Crepe de Chines, stb. Dresszek utcai, sport vagy délutáni használatra. Minden szín, beleszámitva tengerzöld, fekete és fehér. Nagyság asszonyoknak és leányoknak.

\$13.47

Uj selyem kabátok.

Rendes ár \$19.75—\$27.50-ig.

Utcai kabátok, automobil vagy délutáni alkalmakra. Elegáns Tafetta selyem Taille, Satin és Velour vegyülék, aranyos szövét stb. Színek: fekete, tengerzöld, Copenhági, barna szürke és arany. Nagyság asszonyoknak és leányoknak

\$14.47

(Basement.)

Mosható dresszek.

Kitűnő szabású, pompásan hordható dresszek, elegáns kivitelben

\$3.97

Divatos szoknyák.

Legújabb divat és legkedveltebb színek asszonyoknak és leányoknak való

\$1.47

A "BIG STORE" minden osztályában pénzt takarít, ha az ÉVFORDULÓI KIÁRUSÍTÁSban részt vesz. Vásároljon minél többet, mert talán nem lesz többet ilyen alkalma. Menjen be mindig először a — **MAGYAR OSZTÁLYBA.**

MULATSÁGOK NAPTÁRA.

JUNIUS 22.

A Duquesne-i Ifj. Fúvós-Zenekar Bankhalli Bált rendez. Kezdeté este 7 órakor.

JUNIUS 29.

Kiss István 4 fejevénás színjátéka, a "Szerelmes Báró Kissasszony" színe kerül a Carnegie Libraryban. Kezdeté este 8 órakor.

JULIUS 4.

A Duquesne Református Egyet. 5-ik Női Osztálya a Turn Hallban nagyszabású Bált rendez. Kezdeté délután 4 órakor.

JULIUS 4.

A McKeesporti "Urnok Színváltozása" magyar gör. kath. hitközség, a templom újjá szentelése alkalmából színelőadást rendez az A. O. H. Hallban. — Színe kerül "Nézd meg az anyját, vedd el a lányát." Mulatság kezdete d. u. 2 órakor.

JULIUS 4.

A Verhovay Segély Egyet. 147-ik osztálya AVELLA, PA. zászlószentelési ünnepélyt rendez. A Vignan-féle Hallban. Tánccmulatság is lesz, mely d. u. 2 órakor kezdődik.

JULIUS 4.

A Homesteadi Szt. Antal Bs. és Hitközségi egyet. 2-ik osztálya, Pittsburg, Pa. nagy Tánccmulatságot rendez a Marquette Hallban. Kezdeté este 7 órakor.

JULIUS 4.

A Leechburgi I. Árpád Magyar Bs. Egyet. az Árpád Hallban fényes Tánccmulatságot rendez. Kezdeté délelőtt 10 órakor.

EGYHÁZI HIREK

a pittsburghi róm. kath. hitközség körében. Keresztelések: 1. Pifa András és neje Csorosty Erzsébet fia, József. Keresztelő Hanák János és Hesszenyi Erzsébet.

DRÁGÁBB LETT A VILLAMOS.

Pittsburgh vezet a villamos árdrágítás terén, mert az első város, a hol a villamos használatára szoruló közönségnek 7 centet kell fizetni egy úrt. Ha valaki 8 jegyét vesz, úgy ezt 55 centért kaphatja. Vagyis egy centet megtakarít minden 8 jegyénél. Az új árszabály szerdán éjjel 12 órakor lépett életbe.

OLVASÓINK NYOMDÁNKRÓL.

Donora, Pa., 1918 jun. 3. Tek. Szerkesztő Uram! A mult hó az az május 26-ikára készített templom szentelési ünnepélyt rendez az A. O. H. Hallban. — Színe kerül "Nézd meg az anyját, vedd el a lányát." Mulatság kezdete d. u. 2 órakor.

MULATSÁGOK NAPTÁRA.

A Duquesne Református Egyet. 5-ik Női Osztálya a Turn Hallban nagyszabású Bált rendez. Kezdeté délután 4 órakor.

MULATSÁGOK NAPTÁRA.

A Duquesne Református Egyet. 5-ik Női Osztálya a Turn Hallban nagyszabású Bált rendez. Kezdeté délután 4 órakor.

MULATSÁGOK NAPTÁRA.

A Duquesne Református Egyet. 5-ik Női Osztálya a Turn Hallban nagyszabású Bált rendez. Kezdeté délután 4 órakor.

MULATSÁGOK NAPTÁRA.

A Duquesne Református Egyet. 5-ik Női Osztálya a Turn Hallban nagyszabású Bált rendez. Kezdeté délután 4 órakor.

MULATSÁGOK NAPTÁRA.

A Duquesne Református Egyet. 5-ik Női Osztálya a Turn Hallban nagyszabású Bált rendez. Kezdeté délután 4 órakor.

MULATSÁGOK NAPTÁRA.

A Duquesne Református Egyet. 5-ik Női Osztálya a Turn Hallban nagyszabású Bált rendez. Kezdeté délután 4 órakor.

MULATSÁGOK NAPTÁRA.

A Duquesne Református Egyet. 5-ik Női Osztálya a Turn Hallban nagyszabású Bált rendez. Kezdeté délután 4 órakor.

AVELLAI KÉPVISELŐNK.

Értesítjük AVELLA, PA. magyarságát, hogy lapunk ottani képviselőivel TYUKODI ANDRAS urat biztuk meg. Ajánljuk öt ott élő honfitársaink bizalmába. A MAGYAR HIRADÓ kiadóhivatala.

AVELLAI KÉPVISELŐNK.

Értesítjük AVELLA, PA. magyarságát, hogy lapunk ottani képviselőivel TYUKODI ANDRAS urat biztuk meg. Ajánljuk öt ott élő honfitársaink bizalmába. A MAGYAR HIRADÓ kiadóhivatala.

AVELLAI KÉPVISELŐNK.

Értesítjük AVELLA, PA. magyarságát, hogy lapunk ottani képviselőivel TYUKODI ANDRAS urat biztuk meg. Ajánljuk öt ott élő honfitársaink bizalmába. A MAGYAR HIRADÓ kiadóhivatala.

AVELLAI KÉPVISELŐNK.

Értesítjük AVELLA, PA. magyarságát, hogy lapunk ottani képviselőivel TYUKODI ANDRAS urat biztuk meg. Ajánljuk öt ott élő honfitársaink bizalmába. A MAGYAR HIRADÓ kiadóhivatala.

AVELLAI KÉPVISELŐNK.

Értesítjük AVELLA, PA. magyarságát, hogy lapunk ottani képviselőivel TYUKODI ANDRAS urat biztuk meg. Ajánljuk öt ott élő honfitársaink bizalmába. A MAGYAR HIRADÓ kiadóhivatala.

AVELLAI KÉPVISELŐNK.

Értesítjük AVELLA, PA. magyarságát, hogy lapunk ottani képviselőivel TYUKODI ANDRAS urat biztuk meg. Ajánljuk öt ott élő honfitársaink bizalmába. A MAGYAR HIRADÓ kiadóhivatala.

AVELLAI KÉPVISELŐNK.

Értesítjük AVELLA, PA. magyarságát, hogy lapunk ottani képviselőivel TYUKODI ANDRAS urat biztuk meg. Ajánljuk öt ott élő honfitársaink bizalmába. A MAGYAR HIRADÓ kiadóhivatala.

AVELLAI KÉPVISELŐNK.

Értesítjük AVELLA, PA. magyarságát, hogy lapunk ottani képviselőivel TYUKODI ANDRAS urat biztuk meg. Ajánljuk öt ott élő honfitársaink bizalmába. A MAGYAR HIRADÓ kiadóhivatala.

MAGYAR HIRADÓ

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:
TARKÁNYI BÉLA.
Telephone, Bell phone: Hazel 466 R.
4805 SECOND AVENUE, PITTSBURGH, PA.

HUNGARIAN HERALD

THE LARGEST HUNGARIAN WEEKLY IN UNITED STATES.
ISSUED EVERY THURSDAY.
Subscription rate one year \$1.50.

Editor and Publisher:
B. T. TARKÁNYI.

Telephone, Bell phone: Hazel 466 R.
4805 SECOND AVENUE, PITTSBURGH, PA.

Entered as Second Class Matter May 4, 1909 at the Post Office at Pittsburgh, Pa. under the Act of March 8, 1879.

**POLGÁROSÍTÁS
VAGY AMERIKANIZÁLÁS?**

(True Translation filed with the Postmaster of Pittsburgh, on JUNE 20, 1918, as required by the act of October 6, 1917.)

Nagyon érdekes körülmény, hogy az a nagyszabású mozgalom, amely nemsokára megkezdődik a bevándorlók között, hogy azokat amerikaiassá, nem igen foglalkozik azzal a gondolattal, hogy az idegeneket egyúttal polgárosítani is kellene. Mintha világosan látnák az intéző körök, hogy ezeket a jogokat igen gyakran olyan embereknek adják, akiknek még nincsen meg az igazi amerikai szellem és gondolkodás. Nem örökölték az amerikai demokrácia értékeit apáiktól, nincs meg bennük az a türelem, hogy a haladást fokozatosan is tudják várni, gyanakodnak az amerikai intézmények-re és nagyon-sok közülük inni és olvasni sem tud.

Az ilyen amerikai polgárokra nincs többé szükség, mert már eddig is túlságosan sok van közülük. Ha nagyon sok ilyen ember kapna meg a polgárjogot, hamarosan arra ébredne föl Amerika, hogy ezek kormányozzák őt és nem Amerika őket. Azok, akik nem Amerika pártiak, csak maradjanak továbbra is idegenek, mindaddig, amíg jobb belátásra nem tesznek szert.

Az amerikanizálás terve azonban szélesebb és jobb alapokra van fektetve, mert ha nem úgy volna, jobb lenne, ha egyáltalában nem is lenne belőle semmi sem. A mozgalom vezetői nem annyira amerikaiakat akarnak csinálni a bevándorlótakból, mint inkább Amerika-barátokat. Az ország teljes biztonságban lenne akkor is, ha népességének háromnegyedrésze idegen lenne, de ezek az idegenek szeretnék és ösztönöznek ragaszkodni hozzá. Míg ellenben ha csak egy negyedrésze a népek is csak olyan polgárosult idegen lenne, aki csak kényeszerből vagy érdekéből mondta el a polgáreskü, akkor az ország komoly veszedelembe kerülhetne.

Az amerikanizálás sokkal lassabb folyamat, mint a polgárosítás. Valaki kivetheti egy óra alatt is a polgárlevélét, de az amerikaivá levés hónapokat és esztendőket vesz igénybe. Polgárosítani egy kis erőszakkal is lehet az embereket, de amerikaikká tenni őket nagy tapintatot és hozzáértést igényel. De az igazi amerikanizálás is megéri a ráfordított időt, pénzt és fáradságot, mint minden olyan dolog, amit csak lassan és nehezen lehet megszerezni.

Az ellenséges országból jött idegenek most különösen alkalmasak az okos amerikanizálásra, különösen ha nem német származásúak, hanem magyarok, tótok, csehek vagy szerbek. Ezek az emberek tisztában vannak azzal, hogy akármelyik országban lennének a világnak a mostani helyzetben, sokkal keményebb elbánásban lenne részük, mint a mit itt kapnak. Ha csak egy csöpp belátása van, tudja, hogy ritka és példás bánásmódban részesült — tehát nem sok kell hozzá, hogy Amerika-baráttá legyen, csak okosan kell közeledni hozzá. Igazi amerikaivá nem lesz sohasem, mert nem is lehet és mert nem is akar az lenni. De ki törődik az esetleges szavaztával, ha egyszer a szíve és minden érzése Amerikáé.

A hazaszeretet a szív érzése és épen a németeknek volt az egyik legnagyobb tévedése az, hogy a léleknek ezt az érzékény és finom virágát idegen talajba akarták ültetni, még pedig az elnyomatás és az erőszak eszközeivel.

VALAMENNYIÜNK KÖTELESSÉGE.

(True Translation filed with the Postmaster of Pittsburgh, on JUNE 20, 1918, as required by the act of October 6, 1917.)

A németországi lapok nagyban támadják az amerikai németeket, azért meg számításukban megcsalódtak, amikor az amerikai németek korlátlan támogatására számítottak akkor is, amikor a háború már az Egyesült Államok és Németország között is kitört. Az erőshangú megjegyzések azonban körülbelül épen az ellenkező hatást érik el, mint mire a berliniek számítottak.

Itteni ellenségeink — mondja az egyik new yorki német nyelvű újság — akik annyiszor megvádoltak bennünket, hogy túlságosan nagy szeretettel csügünk Németország, vegyék észre azt a körülményt, hogy a németországi németek igen nagyon sok kifogásolni valót találnak bennünk, azért mert az amerikai németesség már akkor sem állott kielégítő módon mellettük, amikor még Amerika nem volt benne a háborúban.

Ez a németországi elégedetlenség a legjobb bizonyíték arra, hogy az itteni német származású emberek is azon az uton jártak, amelyen jární kötelességüknek ismerték. A német lapok szerint a háború előtt a németországi németek mértékben ki kellett volna fejezní ragaszkodásukat Németországhoz és minden lehető módon elő kellett volna mozdítani a közbenjáró és németbarát eszméket hirdető munkát. Ebben a tekintetben, mondják, nagyon csekély kivétellel, csaldódtak az amerikai németekben.

Ezek az emberek azt hiszik, hogy a mi kötelességeink az új hazával szemben csak akkor kezdődtek meg, amikor az ország még háborúban volt, vagyis mindaddig, míg az meg nem történt, minden amerikai németnek egyúttal német úgynöknek is kellett volna lennie.

Hallatlan kivánság! A mi kötelességeink Amerikával akkor kezdődtek, amikor a polgárlevél kivétele alkalmával az esküt elmondottuk. Attól az órától kezdve legfőbb kötelességünk az volt, hogy Amerikának az érdekeit mozdítsuk elő, amit elfelejtünk, vagy mellőzni egy pillanatra sem lehetett. És ezert is cselekedtünk. Nem pusztítottuk ki a szívünköl a német nép iránt érzett szeretetünket, de tisztában voltunk azzal, hogy minden cselekedetünknek annak a tudatnak kell vezetni, hogy Amerikának vagyunk polgárai és így Amerika jóvoltáért kell dolgozunk. És bármilyen álláspontot foglaltunk el, mind azzal a szándékkal tettük, hogy Amerikának akunk szolgálni. Ertse ezt meg mindenki jól, itt épen gy mint Németországban.

Es értse meg mindenki egyszer s mindenkorra, hogy mint német születésű amerikai polgárok, most hogy a háború folyik, csakis mint amerikai polgárok akarunk érezni és cselekedni és cselekvő, munkás részei akarunk lenni az amerikai népeknek, bármilyen lépésre is határozza el magát a nemzet.

Annál az asszonytól, aki öt-hat különböző nyelven tud beszélni, sokkal többet ér az, aki egy nyelven tud — hallgatni.

Gyakran azt találjuk, hogy az igazi büntetés nem a börtön elszáradása által ér volna bennünket, hanem az ügyvéd számlájának a kifizetése által.

Ne szaladj soha a boldogság után. A boldogság az a szemérmes tündér, akit soha sem fogsz meg, ha utána szaladsz, aki azonban el fog hozni téged, ha komolyan és erősen elköltöd szándékkal fogsz haladni a kötelesség utján.

**AUGUSZTUS ELEJÉN
HÁROM MILLIÓ KATONA
FEGYVERBEN.**

(True Translation filed with the Postmaster of Pittsburgh, on JUNE 20, 1918, as required by the act of October 6, 1917.)

WASHINGTON. — Crowder tábornok bejelentette a szenátus katonai bizottságának, hogy augusztus elején három millió katonája lesz fegyverben az Egyesült Államoknak. A tábornok kijelentése szerint szükséges lesz, hogy a sorozási korhárta kiterjesszék, ha a mostani arányokban folytatják a behívásokat. Január elejére az első osztály teljesen ki lesz merítve. A három millió katonából egy millió önkéntes lesz, a többi úgy sorozzák be.

**IRORSZÁGBAN
NEM SOROZNAK.**

(True Translation filed with the Postmaster of Pittsburgh, on JUNE 20, 1918, as required by the act of October 6, 1917.)

Dublinből, az ír fővárosból jelentik, hogy ott a sorozási eleni mozgalom most már lényegesen alábbhagyott, amióta a kormány kijelentette, hogyha az írek önkéntesen fognak beállni úgy nem soroznak erőszakkal. A kormány a sorozást egészen októberig elhalasztotta és csak akkor fogja életbe léptetni, ha az önkéntes jelentkezési módszer egyáltalában nem jár a sikerrel. A dublini polgármesternek Wilson elnök meglatogatását célzó tervét is el elejtették.

**AMERIKAI MATRÓZBÓL
SZUBMARINKAPTÁNY.**

(True Translation filed with the Postmaster of Pittsburgh, on JUNE 20, 1918, as required by the act of October 6, 1917.)

NEW YORK. — Az U-151 nevű német szubmarin kapitánya nem más mint az Neustidt, aki pár évvel ezelőtt öt teljes esztendőt szolgált az Egyesült Államok egyik hadihajóján, mint tűzmeister. A szubmarin, amelynek most parancsnoka, itt cirkál az amerikai partok mellett. A kapitányt három elszárazott hajónak a legénység ismertte föl, a kik nyolc napig a szubmarinon tartózkodtak s azután egy amerikai hajó vette át őket. A szubmarin személye 76 ember. A hajó 210 láb hosszú és 29 láb széles, három ágyúja van és 100 darab gyors-tűzű puskája van rajta. A szubmarin kapitány elbeszélése szerint április 14-én indult el Németországból és utközben 15 hajót elsüllyesztett el, a melyek közül hat amerikai volt. Az egyik amerikai hajóról annyi élelmiszert és egyéb szükséges cikkeket szedtek le, hogy a szub-

**AZ 51 ÉVESEKET IS
BEHIVJÁK ANGLIÁBAN.**

(True Translation filed with the Postmaster of Pittsburgh, on JUNE 20, 1918, as required by the act of October 6, 1917.)

LONDON. — A 49, 50 és 51 éves férfiakat is behívták az egész Anglia területén, hogy orvosi vizsgálat alá vessék magukat. Auckland Geddes miniszter kijelentette, hogy az angol kormány annyi embert akar még a zászlók alá sorakoztatni, hogy egy vagy két esztendőre elég legyen. Nem szívesen hívják be, míg sok fiatal otthon van, de igen sok fiatalemberre föltétlen szükség van a municiógyárakban és addig nem lehet őket besorozni, míg az öregebb emberek el nem tudják végezni ezeket a dolgát. A miniszter kijelentése szerint jelenleg 60 ezer emberrel kevesebb van a kormányhivatalokban, mint három évvel ezelőtt volt.

**A HADIFOGLYOK SORSA
MÉG MINDIG
BIZONYTALAN.**

(True Translation filed with the Postmaster of Pittsburgh, on JUNE 20, 1918, as required by the act of October 6, 1917.)

LONDON. — A Hágában gyűlésező nemzetközi bizottságnak német tagjai azt akarják, hogy az angolok az összes német hadifoglyokat adják vissza, beleértve azokat is, a kik Kanadában és Afrikában vannak. Természetesen csak harcra képtelen foglyok kicseréléséről van szó. A kivánságot az angolok nem akarják teljesíteni, leginkább azért, mert a hajóhíány miatt ezeket az embereket nem lehetne olyan messzire el hozni. Azért remélik, hogy a tárgyalások eredményesek lesznek nek.

**LEMÉSZÁROLT
BOLSHEVIK.**

(True Translation filed with the Postmaster of Pittsburgh, on JUNE 20, 1918, as required by the act of October 6, 1917.)

AMSTERDAM. — Egy Kievből érkezett jelentés szerint az azovi tenger melletti orosz kikötővárosban, Taganrogban német seregek teljesen megsemmisítettek egy tízezer főből álló bolshevik sereget, a melyet cseh tisztek vezényeltek a németek ellen. A bolshevikiek hajókra jöttek és Taganrogtól nem messzire szálltak partra, hogy megtámadják a németeket. Több ezer bolshevik a vízbe fullt, a csataterpen pedig több mint háromezernél holttestét szedték össze. A németek csak csekély veszteséget szenvedtek.

ÁLLJON MEG MOST HONFITÁRS

Tanulja meg Ön is — mintahogy sok-sok ezermagyar, — hogy dőre ember az, aki mindenképpen a maga kárán akar okosodni. Tanulja meg Ön is, hogyha gyomor és vértisztító cukorkát akar használni, semmi körülmények között se mást, de a gyomor és vértisztító cukorkák királyát, a PARTOLÁT használja csak. Mert

**A MAGYAR EMBERT BE LEHET ESETLEG CSAPNI,
DE NEM A MAGYAR EMBER GYOMRÁT.**

Nem lesz rendben a gyomor, ha valami higlevű, értéktelen utánzáttal maszlagolják. Mert az utánzat — akárhogy erőlködik is a szeszátár irigység — mindig csak utánzat és a gyógyító erőben, gyógyhatásban sohasem tudja utólnéri a PARTOLÁT. Nem csoda hát, ha

A GYOMORNAK A PARTOLA KELL

mert a PARTOLA — lévén a legtökéletesebb gyomor és vértisztító cukorka — TÉNYLEG rendben tartja a gyomrot. Gondoskodik arról, hogy jó legyen az étvágyunk, rendben folyjon az emésztésünk, ne legyen szorulásunk: — szóval, hogy egészségesek legyünk. A PARTOLÁT nagy dobozonként egy dollárért küldi a PARTOS PATIKA, 160 SECOND AVENUE, NEW YORK, N. Y.

**KÖZELG A VÁLSÁG
AUSZTRIÁBAN.**

(True Translation filed with the Postmaster of Pittsburgh, on JUNE 20, 1918, as required by the act of October 6, 1917.)

LONDON. — Az angol fővárosban olyan hírek vannak forgalomban, hogy Ausztriában nagyon válságos a belső helyzet. A hírek külföldről származtak, de semmi megerősítés nem jár a nyomukban. A spanyol fővárosból érkezett táviratok szerint magánúton szerezett, de teljesen megbízható források azt mondják, hogy Ausztriában nagyon súlyos és óriási fontosságú események vannak kitérőben. Az ausztriai nép mindenütt a békét követeli, még pedig úgy, hogy azt bármilyen áron is meg kell csinálni. Az amsterdami börzére érkezett hírek szerint a lázadás máris meg kezdődött Bécsben.

WASHINGTON. — Az ausztriai helyzet napról-napra veszedelmesebb és nehezebb. A kormány bukó felben van, annak dacára, hogy a tulajdonképeni útsztrák, tehát németül beszélő képviselők kijelentették, hogy az ellenzékbe mennek át, ha a kormány távozik a helyéről. Számos képviselő kijelentette, hogy lemond a mandátumáról, ha a kormány össze nem hívja a parlamentet, a mely most bizonytalan időre el vannapolva. A parlament összehívását különösen a cseh képviselők követelik.

**NAGYON KEVÉS A MUNICIÓ
MUNKÁS.**

(True Translation filed with the Postmaster of Pittsburgh, on JUNE 20, 1918, as required by the act of October 6, 1917.)

WASHINGTON. — Az állami munkakövetítő irodák vezetői összegyűltek a fővárosban, hogy konvenciót tartsanak. A kormány tudomásukra hozta, hogy a munició gyárakban aggasztóan nagy a munkahiány és hogy minden idővesztegetés nélkül azonnal a legnagyobb erővel kell hozzáállni a munkásszerzéshez. A terv az, hogy az országban lévő 400 ilyen irodához külön embereket fognak beosztani minden kerületben, akiknek az lesz a kötelességük, hogy a municiógyárak részére munkásokat szerezzenek. A munkában a gyárak vezetőseinek is jelentős szerep jut.

**A NÉMET CSÁSZÁR
JÓKEDVÜ.**

(True Translation filed with the Postmaster of Pittsburgh, on JUNE 20, 1918, as required by the act of October 6, 1917.)

AMSTERDAM. — Karl Rosner, a császár kedvence újságírója, aki most a francia fronton együtt van az uralkodóval, úgy írja le őt, mint akit a nagy napjútés és a szabad levegő, az állandó tartózkodás erőslesütött és megbarnított, csak úgy virul az egészségtől és jókedvtől. A császár ezeket mondotta Rosnernek. Admzodulataink megint ugyancsak nagy meglepetéssel szölgáltak az angol lord uraknál. Alig hinné ugyan az ember, de igaz. Tegnap este alkalomunk volt megfigyelni az angolokat s saját hadállásaikból. Nyugodtan foot balloztak és cirkettettek, semmiféle aggodalom sem látszott rajtuk, mi fog nyugodni.

FIZESSEN ELŐ A MAGYAR HIRADÓRA.

THE ROSENBAUM CO.
LIBERTY SIXTH AND FIFTH
27 Green Trading Stamps in Addition to Best Values
PITTSBURGH, PA.

E héten bámulatos olcsóságokat ajánlunk fel. Nadragokat igen jutányos áron árusítunk. Legjobb nadragjaink nagy halmazának árát lezártítottuk s most kaphatók \$1, \$2, és \$3-ért. Azonkívül nagy raktárunk van igen finom férfi ruhákból s ezeket a nagyon értékes ruhákat az alábbi olcsó áron hozzuk eladásra: —

\$7.50, \$10.00, \$12.50, \$15.00, \$18.00 és \$20.00

Ezek a ruhák finom serge, vegyített és check anyagokból készültek.

Minden nagyság és minden szín.

Mielőtt bármit is vásárolna, menjen be a Magyar Osztyálya, mely az olcsóságok Base-mentjében van, közvetlenül a lépcsőlejárattal mellett. A mi előzékeny tolmácsaink az Ön rendelkezésére állanak és készséggel segítenek Önnek vásárlásaikban. Az ő szolgálatait ingyenes s mi tisztán azon célzattal tartjuk fenn ezen osztályt, hogy magyar vásárlóink gyors kiszolgálásban részesüljenek. Ha Ön egyenesen a Magyar Osztyálya megy, úgy sok időt takarít meg a mi tolmácsaink segítségével s Ön egyik helyről a másikra mehet anélkül, hogy kutatni kellene azon tárgy után, melyet meg akar vásárolni.

A MAGYAR HIRADÓ MELLÉKLETE

MAGYAR HUNGARIAN

BÁNYÁSZ MINER

A. FARMER BÁNYÁSZOK ELPÁROLOGNAK

Hivatalos kimutatások szerint a bányáknál legtöbb helyen elégtelen a szén és általában meglehetősen jók a tekintetben, de az emberekkel annál több baj van. Munkások tekintetében a bányák a lehető legrosszabbul állanak. Az állapotot különösen az teszi nehezzé, hogy a farmer bányászok most véglegesen otthagyják a bányákat, mert a mezei munka most már teljesen lekötötte az idejüket. Ezek az alkalmi bányászok rendszeren így szoktak tenni és rendszeren akkor jönnek csak elő megint, hogy a bányákban dolgozzanak, amikor az emberre éppen a legkevesebb szükség van, tél derekán, amikor a vasutak is csak egy kis részét tudják elszállítani a szénnek, azaz is csak a legnagyobb nehézséggel.

PRÁGER MEGGYILKOLÁSÁNAK KÖRÜLMÉNYEI

Az illinoisi államügyész szerint Práger meggyilkolásának az oka tulajdonképpen az volt, hogy a bányászok ma többet keresnek mint a gyárak munkásai. Práger minden áron bányász szeretett volna lenni. Azelőtt St. Louisban dolgozott, de úgy gondolta, hogy a bánya munkával többet tud keresni, s azért utána nézett, hogy bányász igazolványt szerezzék. Az igazolványt azonban nem akarták neki kiadni, mivel nem tudta bizonyítani, hogy már négy éve dolgozik bányában. Práger azt állította, hogy Németországban dolgozott négy évig bányamunkát. Néhány nap múlva egy amerikai zászlót csavart a derekára és úgy ment végig Collinsville utcáin. A parádézást mindenki tréfásan fogta föl és senki sem haragudott érte. Csak később vett nagyon komoly fordulatot a dolog, aminek a vége az lett, hogy a tömeg megölte a szerencsétlen embert. Az ügyész szerint egyáltalán semmi sem merült

SOROZÁS A SZTRÁJK ELLEN.

POTTSVILLE, PA. A munkások vezetői szerint Crowder tábornok legutolsó rendelete valószínűleg a sztrájkokat is erősen érinteni fogja július elseje után. Az egyik bányában sztrájkolnak a bányászok és mivel egy hétnél tovább nem dolgoztak, valószínű, hogy a jövőben az ilyen természetű sztrájkoknak az lesz a vége, hogy a sorozási korban levő sztrájkolókat azon mód felveszik katonának.

RITKULNAK A BÁNYÁSZOK SORAL

HAZELTON, PA. — Hazletből 120 és Freelandból 89 fiatal ember távozott el, hogy a törvény értelmében megkezdje a katonai kiképzését. A legtöbb közülük a bányász volt és a nagy hiányt természetesen a bányák erősen megérik. A veszteség olyan súlyos, hogy a bányák vezetősége feliratot intézett a katonai hatóságokhoz, a melyben azt kéri, hogy a bányászokat helyezze azok közé, akiknek okuk van a földmunka tésüket kéri. Természetesen hangoztatják azt a régi érvelést, hogy a bányászokra éppen olyan szükség van a munkájuknál, mint a katonákra a fronton.

A BÁNYÁSZOK FÖLMENTÉSEÉRT.

Az országos bányahivatal főnöke maga hívta föl a kormány figyelmét arra a nagyon fontos körülményre, hogy a bányavidekeken igen komolyak az állapotok az elegendő munkakéz hiánya miatt. A hiány különösen Pennsylvania-ban nagy, a mi annál súlyosabbá teszi a helyzetet, hogy éppen most van szükség a legtöbb emberre. A főnök éppen ezért arra kéri a kormányt, hogy találjon valami megoldást arra nézve, hogy a bányászoknak ne kelljen elmennek katonának, hanem maradjanak a munkájuk mellett. Mindenki által tudott tény az, hogy soha olyan óriási mennyiségű szénre nem volt szükség az országnak, mint éppen most s az is igaz, hogy a bányászok és munkaadók egyaránt arra törekednek, hogy minél jobb és nagyobb szolgáltatást tudjanak adni az országnak, ezt az óhaját azonban lehetetlen beváltani, mert az ember hiány lehetetlenné teszi. Az illetékesek a legrosszabbtól tartanak a bányászok folytonos fogyása miatt.

BÁNYÁSZOK A VÖRÖS KERESZTÉRT.

Bittnet, a 19-ik uniókerület elnökének kijelentése szerint a kerületnek valamennyi tagja ki vétel nélkül a Vörös Kerestnek adták azt az összeget, amit július 20-án kerest. A kerület délkentuckyra és Tennessee államokra terjed ki. E

TULADNAK AZ ÖREGEKEN.

SHAMOKIN, PA. — A Susquehanna társaság is mindenáron azon van, hogy a bányából minél több keményesen kerüljön ki. Gondolkoznak rajta, hogy a kevesebb emberrel hogyan lehessen több szén előteremteni és egyelőre azt is a módok közé sorozták, hogy az öregebb főmunkásokat elmozdítják és fiatal embereket tesznek a helyükre, akik esetleg több sikert tudnak dolgozni. A kiöregedett főmunkásokat azonban nem lökik ki, hanem gondoskodnak róluk, hogy másik megfelelő állást kapjanak.

KITŰNŐ PÉLDAADÁS.

Philadelphiből jelentik, hogy egy Orr nevű gazdag bányatulajdonost, akinek West Virginia-ban vannak bányái a napokban 5000 dollár bírság lefizetésére ítélték, azért mert a szén drágában adta el, mint a milyen árat a kormány tonnáknál meghatározott. Eddig még ez volt az első ilyen eset a keletben. A ravasz bányatulajdonos úgy csinálta a dolgot, hogy a számlákon a kormány által megállapított összeget tüntette föl, de tulajdonképpen előzetes megbeszélés alapján az illetőktől többet vett föl, akiknek csakis ezzel a feltétellel adott szén.

FEJLŐDŐ BÁNYAVÁROS.

WEIRTON, W. VA. — Steubenvillevel szemben egy 600 ezer dollárba kerülő koksztételep fogna fölállítani és egy 600 tonnás blast furnacet. Az új telepet a Phillips gyár közelében fogják megépíteni, munkája a kormány felügyelete alatt fog állani. Az egésznek a jövő év elején kell kész lenni a szerződés értelmében. Ez a telep 500 embernek fog munkát adni, de mint mondják, csak rövid ideig lesz egyedül, mert az illetékesek Steubenville környékén még jóval több ilyen telepet akarnak létesíteni.

A BÁNYÁSZOK SZERVEZETÉNEK ELISMERÉSE.

CHARLESTON, W. VA. — A közép west virginiai bányatársulatok szövetsége és a bányászszervezet között megegyezés jött létre, melynek értelmében a társulatok szövetségének tagjai közül 90 százalék elismeri a bányászok szervezetét és mind a két fél kötelezte magát arra, hogy teljes erővel fog munkálkodni azon, hogy elegendő szén tudjanak előteremteni mindaddig, a meddig a háboru tart. Azt hiszik, hogy a többi társaság is, a mely eddig még nincs benne a megegyezésben, el fogja fogadni azt.

Ha eredményt akar elérni, küldje hirdetését a Magyar Híradónak. Címe: 4805 Second Ave., Pittsburgh, Pa.

Bányászokat, kokszhúzókat keres az Atlantic Crushed Coke Co.

Westmoreland Co. DERRY, PA. 61-7 láb magas szén. Jó tető és alapzat. Állandó munkánk van s jó embereink 6-10 dollárt kereshetnek naponta. Sok bányászunk \$100.00 keres két hetenkint. Jó házak villanyvilágítással. Házberéke \$6.50-88 házaként. Jó víz, templomok, iskolák, szórakozó helyek. Dzerly jutányos árakkal. Derry, Pa. kedves kis bányavároska 4000 lakóval a Pennsylvania vasutonal mentén Latrobe, Pa. közelében. Strit kar is van. Nehány családot burdosokkal s magánosokat is keresünk. Jelentkezzen azonnal személyesen vagy írjon jobb felvilágosítást és címre: Superintendent of Mine Atlantic No. 2, ATLANTIC CRUSHED COKE CO., Westmoreland Co., Derry, Pa. (Jul. 1.)

A MILL CREEKI SZERENCSETLENSÉG.

CHARLESTON, W. VA. — A mill creeki szerencsétlenség ügyében, a hol 13 bányász pusztult el, a coroner befejezte a vizsgálatot és a döntés úgy szól, hogy a 13 ember haláláért a bányatársaság és bánya elöljárói a felelősek. A szerencsétlenül járt emberek megfulladtak a bányában, de a halálukat és az egész katasztrófát el lehetett volna kerülni, ha az illetékesek a bánya vizsgálatát lelkiismeretesen végezték volna.

FIGYELEM! MAGYAR BÁNYÁSZ TESTVÉREK.

Ajánljuk mindazon szénbányász testvéreinknek, kik állandó munkát akarnak szerezni jó bányákban, hol jól lehet keresni és jó bánásmódban részesülni; hogy mentől előbb az alantit bánya telepre menjenek munka után. Ezen bánya a U. M. W. A. (Bányász Union) védelme alatt van, nyolc órai munkaidő naponta, munka van minden nap állandóan, a társulat a szén saját nagy acél- és vasgyáraiba szállítja saját vasuti kocsiain, a szén magassága, hat lábnyi tiszta szén, villanyvilágítás mellett dolgoznak a bányában, ton számrá fizetnek vegyes mérésre, masina után 55 cent tonja, pick után 80 cent tonja, napszám a bányában 8 órai munkaidőre \$4.75-től feljebb, az átlagos kereset két héten át hetven dollártól feljebb. Családok részére vannak jó lakások teglából építve egy családra, a házakhoz nagy kert, a házakban van villany, gáz és fürdő, olcsó házbér, mindazon családok, kik mostan oda mufolnak kapnak ingyen lakást három hónapig, ha közben jönnek gazdák egy helyről, a szállítást előlegezve lesz. A telepen mindenféle üzlet, templomok, hotel és szalon, színház stb. vannak a munkás nép kényelmére. Állandó jó munkások mentől előbb keressék fel ezen jó telepet. Ide lehet menni Pittsburgh, Pa.-tól a Pennsylvania vonattal naponta háromszor a jegy Pittsburghtól Marianna, Pa.-ig \$1.26. A cím hova kell menni és mindent lehet ide küldeni bármely államból, bármely vasuti állomásról.

The UNION COAL & COKE COMPANY MARIANNA, PA.

WASHINGTON COUNTY. Pennsylvania Railroad. Monongahela Division. Ha valaki bármily további felvilágosítást akar és mindazok, kik többet mennek egy helyről írjanak a társulat irodájához erre a címre: H. L. SCHUBA, 524 OLIVER BUILDING, PITTSBURGH, PENNA.

AZ IJEDŐS BÁNYÁSZOK.

Az illinoisi Kinciad nevű plézen történt, hogy az egyik éber éjjeli őr, aki szokás szerint az örködés értékes idejét alvással töltötte, valami különösét álmodott. Hogy mennyire lelkiismeretes ember az illető, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy még álmában is a kompánia dolgaival törődik. Azt álmodta ugyanis, hogy valaki lopja a puskaport. Fölbredvén a józsu álomból, utána nézett a dolognak és csakugyan úgy találta, hogy kevesebb a puskapor, mint mikor utoljára látta. Es mindezen tapasztalatok tevésejébe a bányaszájánál egy darab papírost talált, a mire koponya és két keresztbe tett csont volt rajzolva. A fölvilágosított bányász, aki jól tudja, hogy az ilyen jeleket csakis gyilkos szándéku anarkisták szokták rajzolgatni, hogy figyelmeztessék az embereket a veszedelepre, azonnal észrevette az összeküldött és megfogott puskapor meg a rajz között és tisztában volt vele, hogy egy a bányát, mint az ember életét nagy veszedelem fenyegeti. A dolgot természetesen minddekinek elmondotta, azzal a megfigyeléssel, hogy azok is

MAGYAR BÁNYÁSZOK
állandó, jó munkát kaphatnak magas keresettel a BLACKWOOD COAL & COKE CO., Blackwood, Va. (Wise County) bányáiban. Gyönyörű egészséges vidék, kitűnő szén, driftes hely, semmi gáz. A SZÉN TÖBB MINT 10 LÁB VASTAG! Száraz alap, bámulatosan kitűnő tető, tiszta szén, itt sok pénz lehet keresni. Magyarok nagyon okosan teszik, ha irak bővebb felvilágosítást és címre: Mr. C. J. CREVELING, Gen. Super., BLACKWOOD COAL & COKE CO. BLACKWOOD, VA. (WISE COUNTY.) (Aug. 1.)

Háromszáz bányászt keres
A PENN-MARY COAL CO. HEILWOOD, PA.
Mi fizetünk, pickmunkáért \$1.06 tonnáknint masina ladolásáért —.72 vágás és ladolás —.88 Sok új házuk van, 4 szoba 6 dollárért havonta; 6 szoba 8 dollárért villanyvilágítással s minden család kap kertet, mely már fel volt ásva és művelve. Jó burd nőien férfiaknak. Templomok minden vallásnak részére. Állandóan van káré. Nagy magyar burdos ház van a plézen és két magyar egylet. Menjen a Pennsylvania rérdron CRESSON-ig és onnan hamaron eljut HEILWOOD-ra. További felvilágosítást írjon magyarul. POTOMA PETER urnak vagy T. R. JOHNS, Gen. Manager, mindkettő Heilwood, Pa., vagy ha Pittsburghban van menjen el Mr. ANDREW M. SPRINGER-hez, 701 House Bldg. (Jul. 4.)

terjesszék el, aminek aztán az lett a következménye, hogy a bánya 700 munkása másnap mind otthon maradt. A bánya vezetőségének azonban nem tetszett a dolog és vizsgálatot indítottak a furcsa ügyben. Ekör azután kiderült, hogy az aludni szerető watchman csakugyan álmodta azt, hogy a puskaport lopja valaki, mert nem hiányzott egy szem sem belőle. Továbbá az is, hogy a veszedelmes rajtot gyermekek csinálták, akik az illyesmit akár cs-íozae-o-87-kg. A bányászok tudomásul vették a dolgot, de azért voltak közöttük olyanok is bőven, a kik a magyarázatot sehogysem akarták elhinni és csak alig akaróztak visszamenni a bánya ba. Lassacskán azért mégis visszazállingóztak valamennyi.

SZERVEZIK A WEST VIRGINIAI BÁNYÁSZOKAT.

FAIRMONT, W. VA. — A fairmonti kerületben a bányászok szervezése a lehető leg-szebb sikerrel folyik, mindig szaporodik azoknak a száma, akik tagjaivá lesznek a egyetemes bányászunióknak. A Consolidation társaság egyik terve nem vált be egészen és a megkezdett munkát most az unió folytatja. A vidéken mintegy hat-nyolc szervezője működik az uniónak, közöttük van Jones anyó is, a híres öregasszony, a ki nagy kora dacára is még mindig a lehető legélénkebb szerepet viszi a bányászok mozgalmában és egymásután tartja a tízes buzdító beszédeket. Figyelemreméltó körülmény, hogy a munkaadók egyáltalában nem gördítenek akadályt a szervezők munkája elé, leg-alább még eddig semmi olyat nem tapasztaltak a részükön, amiből ellenséges hangulatra lehetne következtetni.

A KATONA ÉS A BÁNYÁSZ MUNKÁJA.

BENTLEYVILLE, PA. — Murray, a pittsburghi ötödik kerület elnöke a bányászok itteni gyűlésén nagy beszédet tartott, a melyen kemény szavakkal ítélte el azokat a bányászokat, akik nem akarnak teljes időt dolgozni, csupán azért, mert a rövidebb munkaidő alatt is meg tudják keresni azt, ami megélhetésükhez szükséges. Ha a katonák a vértüket ontják a harcmezőn, mondotta Murray, akkor a bányászok is mindezenetre mehetnek azt, hogy dolgozzanak. Mikor a kormány és a munkaadók megegyeztek abban, hogy megadják a bányászoknak azt a béremelést, a minél nagyobbat még soha senki sem kapott, akkor ezt azzal a gondolattal tették, hogy a bányászok is ismerni fogják a maguk kötelességeit. Ugyan akkor a bányászok vezetői is ünneplésesen megígérték, hogy a bányászok mindent el fognak követni a szén minél nagyobb mennyiségben való előteremtéséért.

A kerületi elnök komoly szavakkal fordult a hallgatóság-hoz, hogy kik tegye meg mind-azt, amire csak képes, hogy ez az ígére nem maradjon csak üres szó, hanem komoly és értékes tartalma is legyen.

The KNICKERBOCKER SMOKELESS COAL CO.
Hooversville, Pa.
250 BÁNYÁSZT KERES.
Nem unió bányák, 3 1/2-4 1/2 láb magas szén, nincs gáz, víz vagy palák. Fizetünk pick minigért \$1.06 tonnáknint, machine ladolásért 72 cent, 80 centet a vágásért és ladolásért. Belső munkán napszám \$4.80-tól \$5.40-ig 8 órára. Munkásaink átlag 200 dollárt keresnek havonta jó házak, szabad szén, jó burd.
A B. & O. vasutvonalon jön egyenesen Pittsburghból vagy Johnstownból, vagy írjon a címre STEPHEN BUCSKÓ, Hooversville, Pa.
Minden pénteken emberek mennek
ANDREW M. SPRINGER
701 HOUSE BUILDING, PITTSBURGH, PA.
Irodájából, a hol egyszerűsággal bővebb felvilágosítást is kaphat. (szept. 5.)

(True Translation: filed with the Postmaster of Pittsburgh, on JUNE 12, 1919 as required by the act of October 6, 1917.)

BOSTON. — Egy Grossner nevű közkatona, a haditörvény szerk harminc esztendő fegy-házra itél, azért, mert hitlen-ségre valló megjegyzéseket tett és hitlenként igyekezett szítani a katonák között. A katoná azzal védte magát, hogy meggyőződésből ellenzi a háborút. Büntetését az egyik erődben fogja kitölteni.

UTAZÓ KEPVISELŐINK.
Pennsylvania államban:
Burai Sándor ur.
Kovács T. György ur.
Tálcák András ur.

HELYI KEPVISELŐINK:
Adena, O. Kuthy Vincez ur.
Akron, O. Jaraké Lajos ur.
Barnesboro, Pa. Szegedy János ur.
Chicago, Ill. Ifj. Görömbey György ur.
Daisytown, Pa. Tóth László ur.
Filbert, W. Va. Szabó Gyula ur.
és Greskó István ur.
Homestead, Pa. Kardos József ur.
Latrobe, Pa. Fekete István ur.
Duquesne, Pa. Kocsis István ur.
Sádos Menyhért ur.
U. Szabó András ur.
és Toboz Dániel ur.
McKeesport, Pa. Barilla András ur.
The Plains, O. Ujj Sándor ur.
Phoenixville, Pa. Szegedy A. Gyula ur.
Pittsburgh, Pa. Perjaky Péter ur.
Pittsburgh, Pa. Nedbalék Ferenc ur.

KIS HIRDETESEK

Keresetét, ellátást nyer vagy keresetét, ellátást nyer... Keresetét, ellátást nyer vagy keresetét, ellátást nyer...

SZÉNBÁNYÁSZOK

kik Amerikának legjobban berendezett bányáiban akarnak munkát szerezni, irjanak felvilágosításért ezen címre: H. L. SCHUBA, 524 Oliver Building, PITTSBURGH, PA.

FARM ELADÁS

Farm, Pittsburgtól hét mérföldre, az országot mentében levő 14 és fél akre területű, termő gyümölcsfákkal, szőlővel beültetve. Rajta hat szobás ház, pince, istálló, gáz és vízvezetékkel ellátva. \$8550.00-ért előnyös feltételek mellett eladó. Bővebbet a lap kiadóhivatalában.

ASSZONYOK

Nagy választékban van raktaron mindenféle ruha nemű. Mintákat kívánatra bárhová küldök, de kérem megírni milyen ruhára való vagy vásznat akar. És tiszta fehér ágytól fontja \$1.75. Irjon még ma e címre.

JOHN L. LENGYEL Trauger, Pa.

ELADÓ

POOL ROOM, 3 asztal, szivar és kendi berendezéssel, cipőt is javíthat. Alkalmos hely, olcsó házban, itt pénzt csinálhat. Betegség végett jutányosan eladó. Irjon vagy jöjjön. Olah András, 126 Word Jefferson Ave., Cantonburg, Pa. (6. 13., 20.)

Készpénzt fizetünk az Ön Liberty Bondjait, ne áldozza fel tehát könyvelését. Mi veszünk és eladunk Bondokat piaci áron. Wuliger & Kopp Brokers, 309 Penn Bldg., 708 Penn Ave. Reggel 9-től délután 6-ig. (A)

MOLLINGER

ATYA TAPASZTALATA

Híres pittsburghi atya, egy századdal megelőzte korát orvosi kísérletek terén.

Mollinger Atya, 200.00 betegnek orvosa mindig győzött a betegség okát megtalálni mielőtt receptet írt volna. Történelem dolga mar, az hogy miként sikerült módszer. Több mint 20,000 hálás köszönő levél bizonyítja gyógyításának bámulatos sikerét. Újságok megírta, csoda gyógyításait. Ezren és ezren használják ma is receptjét és boldogságot, új egészséget találtak. MOLLINGER ATYA leghíresebb gyógyszeres híres TEAJA volt. Kiszűrtje a testből a mérget, fiatalnak öregnek egyaránt segítségül szolgál, mert olyan ritkán és drága gyógykezeléshez a májba, gyomorba és a vesébe. Rheumában és fejfájásban szenvedők dicsérik ezt az orvosságot éppen úgy mint azok, akiknek veret tisztította meg.

Egy hónapra elég, dolláros család-csomagot azonnal küldünk, amint a pénzt vagy helyreben vagy money-orderon megkaptuk. Külföld 10 centet külön biztos szállítás fejében. Ha akarja utánvéttel is küldhetjük.

MOLLINGER MEDICINE CO. 43 Mollinger Building, 14 East Park Way (N. S.) PITTSBURGH, PA.

Olvasóinkat felkérjük, hogy a címváltozás bejelentésénél mindig írják meg azt a címet, ahová a címváltozás előtt járt a lap, mert a régi cím nélkül az újat nem vezethetjük át.

ELADÓ INGATLANOK

GARY, IND. ban eladó kedvező feltételek mellett hat 25x125 és két 25x90 nagyságú lot a város közepe. Kész minden városi munkája. Villamos mellett.

ALIQUIPPA-ban, Pittsburgtól, 20 mérföldre, a Jones Laughlin gyár mellett 24 szobás ház, mely 7 családnak elegendő és \$84.00 havi bért hoz eladó. Bolt van benne. Mindkét eladás fél vételár lefizetése mellett. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Ne feledje a Providence Jewelry Co. ékszereit megtekinteni PROVIDENCE JEWELRY CO. Ékszer Nagyrubáza, 805 LIBERTY AVE., PITTSBURGH, PA.

A DALNOK

Fenn Buda várában fényes minden ablak: Király vendégei nagy rigán mutatnak, Cifra uri néptől viritnak a termek Álna sincsen oly szép más, szegény embernek!

Ott van egész ország színe-java népe, Kik valamit érnek a nagyok szemébe: Taláros főpapok, tiszturak, magnások, Törvényhozó rendek, követek és mások.

Csupán egy hiányzik, csak a lant embere, Nevével az ország hiába van tele, Dalain millió szív hiába dobban: Olyan szegény ördög mit kerengve ottan?

Mig ott fenn rigán zug a királyi csarnok, Szék, rideg lakában álmodik a dalnok: Virágos mezőről, napsugaras égyről, Boldog jövőndöről, régi dicsőségről.

Sátán éppen azalatt veszi el lantját, Megbontja a multak bus, avaros hantját, S kit már életére sem emleget itt senki: Valamelyik király dicsőségét zenéi.

JAKAB ÖDÖN.

A CSÓK

Stefi kisasszony egész nap jönni s az én szemem még mindig kövönzik.

Mit gondolsz, mit szólna a mama, ha megtudná, hogy boldogtalan vagyok? Ha elmondanám, neki, hogy az az ur (Gábor) közönséges szedelgő semmiházi, aki játéknak tekintette egy tapasztalatlan leány igazi vonalmát?

Ó, hogy gyűlölöm ezt az embert, ha tudná mennyire gyűlölöm. De hagyjuk, most már ügyvédek mindennek. Örökre leszámoltam ezzel az emberrel; nem akarom ismerni többé.

Hittém és csalódtam, ennyi az egész. Közönséges minden-napi história ez. Regényekben gyakran olvashatsz ilyesmit.

Ó, ha ott lettem volna, mikor megismerkedtem vele, most igazat adnám neked. Báiban voltunk. Nekem az volt a legelső bálom. Szinte magam előtt látom most is azt az este-t. Fehérselyem bálruhában ott ültem a kedves mama mellett. Különös álomszerű, szinte tündérvilág volt nekem az a táncoló, tarka világ. Egyszer csak a közepén álló fiatalleányok csoportjából kivált egy fekete alak és egyenesen felém tartott.

Megállt előttem. Alig hallhatóan elsusogta a nevét, miközben nyurga termete derékban meghajolt. Olyen félénk volt, az istenadta alig mert szólni hozzám. De mit bíántam én azt. Nekem imponált a hosszúságával s örültem benne a legelső táncosnóknak. Mit tudtam én azt akkor, tapasztalatlan gyermekéssel, hogy az az ur, aki oly félénk, reszketve vezet végig a termen a legravaszabb, legkörnyfontabb ember a föld kerékén.

Akkor csak annyit jegyeztem meg róla, hogy végtelenül ügyetlen. Szegény fú a tánc-hoz egyáltalában nem konyított. Ugy szedegette a lábát, mintha csupa borsóra lépkedne. S aztán mikor visszavezetett a helyemre, hogy hálálkodott az istenadta!

Hátha még azt láttam volna, hogy ezután a bál után micsoda emberfölötti buzgalom fejtett ki arra, hogy nálunk megjelenhessen. Egyszer csak csufkoltja: — Stefi mi bajod; mért oly kisirt a szemed? — En csak az felelem neki, hogy nincs semmi bajom. Szálka esett a szemembe, attól fáj oly nagyon.

Azóta a mama egyre fujja a szálkát a szememből, de a szálka persze csak nem akar ki-gadnam. Csevegtem vele min-

denféléről. Szegény fú, ő rajköt, nem, azt nem irhatom meg ta is meglátszott a jóakarát, neki. Azt nem mondhatom el hogy nem szeretne unalmas lenni, de úgy látszik, hiába való volt minden küzködése. Tíz-szer es belekezdett egy törté-netbe, a melynek hőse ő volt, meg a tanárja.

En csak néztem az arcát, szin-te megdöbbenve arra a gondolatra, hogy a szája már sohá sem áll meg. Egyszer csak hirtelen félbeszakította beszédét. — Kisasszony, Stefi kisasszony — mondta minden átmenet nélkül remegő hangon.

A szívem összeszorult. Tudtam, hogy most a szerelmi vallomás következik. Láttam, hogy ég a szeme, mint tűzel a arca. A homlokán csurgott a verejték. — Kisasszony! — ismételte még egyszer tompa, reszkető hangon és itt csuklott egyet.

— Mit szólna? — mondta aka dozva, — mit szólna hozzá, ha ha én most... — Nos! — kérdeztem tőle fagyosan. — Mit szólna hozzá, ha meg-csókálnám?

A vár az arcomba szökött. Azonnal tisztában voltam vele, hogy ez az ur, pletolózni akar, mint a gyávák szokták, kikből kivesszett a bátorság. Tudni akarta, hogy én mit felelek. Reszkettem az izgatottságtól. Felelni akartam, de valami ösz-szeszorította a torkomat.

— De uram! — mondtam az-tán tölem telhető érélyvel, mi-akor kissé magamhoz tértem, — hozzáam ne nyuljon, mert... — Mert?! — kérdezte ő ör-dögi mosollyal. — Mert igazán — megharag-zom! — válaszoltam neki hide-gem és egy megvető pillantást löveltem felé.

Ó azonban nyilván biztató-snak vette, mert... De nem, nem tudom ezt le-írni... Nem is tudom már mi történt velem... A szívem ve-rése is elállott, szédület fogott el... Egyszerre csak úgy tet-szett nekem, hogy két nagy, csunya kar feketé árnyéka haj-lík felém... Behunytam a szemem... A borzasztó csendben az óra ketyegése rémesen szá-málta a másodperceket, én pedig behunyt szemmel, vissza fo-jtott lélekzettel vártam, hogy most... most szakad rám a mennybolt... Mikor Stefi idáig jutott a levélírásban, a toll megállott a kezében. Hirtelen megröghanták az emlékek, azok az intím, ked-ves emlékek és sehoggy se tu-dott tovább írni. Felszökött az asztal mellől... Keble lázasan pihegett. Arca olyan volt, mint egy lángbaborult róza. — Nem, — sóhajtott — ami ezután következett, azt a csó-

ti s így megszünteti a vesze-delmet. Triner keserű borokból készült Amerikai Elixirje min-den bizonynyal megfelel az írán ta támasztott várakozásoknak. Azonnal megtisztítja a bélsa-tornákat és tisztán tartja s munkára erősíti a gyomrot és jó erőben is tartja. Ára \$1.10 a pa-tikákban. — A nyári vakációk a küszöbön állnak. Jó lesz ha Tinér linimentumával felkészül-lünk erre az időre. Gyuladások, megerőltetések, kószvény s mindenféle neuralgikus bánta-lom, fáradság, az izmok fájdál-mai s a láb daganatai azonnal elmúlnak ha Triner Linimentu-mát használja. Hatása azonnal érezhető. Ára 35 és 65 cent a patikákban, nosztán küldve pe-dig 45 és 75 cent a készítőől. kinek címe Jos. Triner Com-pany, 1333-1343 So. Ashland Ave., Chicago Ill. (Adv.)

Az egyet immár 25 év óta működik s áldados működésével. Jivita a Pittsburg-vidéki ma-gyarság becsületét és elismeré-sét. Huszonöt év eredményes munkája bátran ajánlhatja az egyetlet mindazoknak, a kik tisztességes, jó magyar egyet-ke hajtának lépni.

Az egyet férfi, mint női agokat 16 éves koruktól 45 éves korukig vesz föl s ezidő szerint havi 75 cent tagsági díj ellené-ben 12 hétig heti 7 dollár, to-vábbi 12 hétig heti \$3.50 heti segélyt fizet beteg tagjainak; női tagjainak szülés esetén 14 dollár segélyt ad. Temetési köl-tőség vagy baleset esetében tagjainak félsegélyt ad. Elhalt tagjai örököseinek vagy félsegélyre szorulóknak tagy-ként 1—1 dollár, illetve 50—50 centet fizet kivétel után.

Az egyetnek anyaegetye Du-seit itt minden hó első szombat-ján esti 7 órakor tartja a refor-mátus templom alatti helyiségé-ben. Elnök: Kiss Lajos, pénztáros: Diószeghy István, 22 So. 7th St., levelező titkár: Végso János, P. O. B. 28, Duquesne, Pa. Osztályok vannak:

Willock-on, Pa. (1. oszt.) Titkár: Zákány Albert, P. O. B. 66, Willock, Pa. Gyűlések minden hó 1-5 vasár-napiján délután 2 órakor. queseben széklet s navi gyűlé-McKeessport-on, Pa. (2. oszt.) Titkár: Esik Benjamin, Box 196 Roth Bank, McKeessport, Pa. Gyűlések min-den hó 4-ik vasárnapján délután 1 órakor a magyar ref. templomban. Rankin-ben, Pa. (3-ik oszt.) Titkár: Lovass Bertalan, 339—2nd Street, Rankin, Pa. Gyűlések minden hó 4-ik vasárnapján délután 2 órakor a 4-ik utcai Public Hallban. Broughton-ban, Pa. (4. oszt.) Titkár: Ifj. Szabó Ferenc, P. O. B. 4, Bruceton, Pa. Gyűlései minden hó 2-ik vasárnapján délután 2 órakor az Italian Hallban. Női osztály Duquesne-ban, Pa. (7. oszt.) Titkár: U. Tóth Mariaka, 1119 Goldstrom Lane, Duquesne, Pa. Gyűlések minden hó 3-ik vasárnapján este a magyar ref. templom iskolá-sáknak a titkároktól vagy a gyűlé-seken.

DUQUESNEI ELSŐ MAGYAR REFORMÁTUS EGYLET.

Az egyet tagja lehet minden amerikai magyar 15 évtől 50 évig. 50 éven felül 55 évig csak is új fiók alapítása vagy csatlakozás esetén vehető fel valaki az egyet tagjai sorába. A fentemlített beállási díj mellett az új tag rögtön segélyben részesül. Új fiók alapítható 12 taggal az Egyesült Államok bár mely részében, sőt ha tagjaink haza vándorolnak, otthon is épen úgy fizethetők a tagsági díjakat. Az óhazába visszatérő ugyanis épen olyan teljes jogu tagja fehet az egyetnek, mint itten. Egyesületünknek van eddig 24 szép osztálya. 75 cent havi díj ellenében fizetünk 6 dollár heti betegsegélyt és 100 dollár temetési költséget. Az örökös azonkívül annyi dollárt kap az egyetlettől, a hány tagja van egy letünknek. Tagjaink csónkulás esetén félsegélyben részesülnek. Ez igazi munkasegély s az volna kötelessége minden munkás embernek, hogy egyletünk-höz csatlakozzék, ha hozzátar-tozójának érdeke szíven fekszik. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgálunk. Minden egylet nélküli vagy hozzánk csatlakoz-ó akaró munkástestvéremet el-várva vagyok munkástestvéri üdvözléttel. Sipos Gyula, főtítkár, Homer City, Pa. Box 420.

A LEGPOMPÁSABB SZER.

Az óvintézkedések és kikü-szöbölések neve méltán lehetne a "legjobb gyógyszer". Az óva-tosság és más ilyen szokások rendszeren elejét veszik a beteg-segeknek. És mégis rendszeren úgy van, hogy a fehér nyelv, a befüggő gyomor, az ételektől való undorodás már olyan jelek, amikor egyszerű mértékletes-séggel bajos kiküszöbölési a bete-gtség csiráját. Olyan szerhez kell nyulni ilyenkor, ami kikü-szöböl a betegséget azáltal hogy a gyomrot új munkára serken-

CHO-EC Az egyedüli orvosság JÓTÁLLÁS MELLETT a férfi nembetegségek ellen. — Akár öreg, akár elhanyagolt az ön betegsége, az azonnal meg-gyógyítja. Irjon azonnal részletekért teljes bi-zalommal. PAUL CHOWANEC 636 MAPLE AVENUE, JOHNSTOWN, PA.

szep szar... A kiraly elbodont a nezese... Hat meg az a... fehér nyak, igzo medvedesével, edes rejtelmes... godreivel, vonhatival, mert a nyakat is meztelen... hagyta a nagy hósejben, de csak kis darabon... Kézzen a tanuszar... ezüstre váltja fel a feleséges kiralyrak az embere...

